REPUBLICA MOLDOVA
Mun. UNGHENI
Judecătoria UNGHENI

HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ

27 martie 2025

În cauza civilă nr. 2 – 26/2025 *(nr. electronic – 2 – 25001713 – 51 – 2 - 06012025),*
având ca obiect cererea de chemare în judecată introdusă la 3 ianuarie 2025 și acceptată în procedură contencioasă, care privește pe

Nadejda OLARI (reclamant)

împotriva

***** (pârât)

cu participarea autorității publice autoritatea tutelară teritorială din UNGHENI,

- *privind determinarea domiciliului al copilului minor și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor;*

JUDECĂTORIA UNGHENI,
în numele căreia examinează judecătorul specializat în materie civilă:
Președintele ședinței: Constantin CHILIAN, *judecător*
și Tatiana CHIORESCU, *grefier de ședință*,

- *a stabilit* dezbaterile judiciare în ședință de judecată publică, desfășurată oral în limba română la 25 martie 2025, cu participarea reclamantei și reprezentantul pârâtului, dl avocat Gheorghe CRUDU, *și a continuat* examinarea în lipsa pârâtului și autorității tutelare;

- *a amânat* deliberarea și adoptarea dispozitivului hotărârii pentru 27 martie 2025, fiind pronunțat la aceeași dată;

- *a înregistrat* cererea de eliberare a hotărârii integrale depusă de *pârâtul* *****, prin avocatul său, la 4 aprilie 2025, *în urma căreia*

întocmește hotărârea integrală;

cu următorul cuprins:

PARTEA DESCRIPTIVĂ

Pretențiile reclamantului.

1. La 3 ianuarie 2025, *reclamantul* Nadejda OLARI a depus cerere de chemare în judecată împotriva *pârâtului* *****.

2. Cererea de mai sus a fost repartizată, în mod aleatoriu, judecătorului Constantin CHILIAN, fiind acceptată în procedură contencioasă.

3. Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat:

*(1) determinarea domiciliul copilului minor, *****, cu reclamanta;*

*(2) încasarea din contul pârâtului a pensiei de întreținere în formă fixă pentru copilul minor, *****, în mărime de 2.500 de lei lunar, începând cu data depunerii cererii și până la majorat;*

4. Pentru a-și demonstra pretențiile de mai sus, reclamantul a depus la dosar, în copie, mai multe înscrisuri și a dat explicații orale în fața judecătorului.

Pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare. Observațiile pârâtului.

5. La 3 februarie 2025, *pârâtul* ***** a depus o referință, prin care a fost de acord cu determinarea domiciliului copilului cu reclamanta și cu plata unei pensii de întreținere în mărime de 1.600 de lei. În sprijinul observațiilor, pârâtul a folosit proba cu înscrisuri.

6. La 21 martie 2025, autoritatea publică autoritatea tutelară teritorială din UNGHENI de la domiciliul ambelor părți a depus avizul nr. 502 din 20 martie 2025, potrivit *art. 63 alin. (3) din Codul familiei.* Autoritatea tutelară a considerat oportun determinarea domiciliului copilului minor cu reclamanta (f. d. 34).

7. Termenul de judecare a cauzei a fost stabilit pentru 25 martie 2025,

Dezbaterile judiciare.

8. În clădirea Judecătoriei UNGHENI, mun. UNGHENI, instanța de judecată *a stabilit* dezbaterile judiciare în ședință de judecată publică, desfășurată oral în limba română la 25 martie 2025, cu participarea:

- Reclamantul Nadejda OLARI;
- Reprezentantul pârâtului, avocatul Gheorghe CRUDU;

și a continuat examinarea în lipsa următorilor participanți înștiințați legal, *deoarece*:

- autoritatea tutelară teritorială UNGHENI a cerut examinarea cauzei în lipsă în baza *art. 206 alin. (1) din Codul de procedură civilă*;
- Pârâtul ***** a acceptat să fie reprezentat de avocat, fără a fi prezent în ședință.

9. Instanța de judecată și-a întemeiat hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Această parte din pagină este lăsată necompletată intenționat.

MOTIVAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT.

10. Pentru a stabili circumstanțele de fapt ale cauzei, judecătorul *a ascultat* argumentele avocatului asupra problemelor dezbătute; *a analizat* explicațiile scrise de pârât; *a ascultat* explicațiile orale date de reclamant și pârât, și, după caz, observațiile prezentate în replică; *a luat cunoștință* de înscrisuri și *a analizat* avizul – concluzie al autorității tutelare teritoriale din UNGHENI; *a pus în discuție* minimul de existență *semestrul I,* minori (7 – 17 ani), orașe mici, *anul 2024* (3.222,9 de lei) și salariul mediu brut prognozat pentru 2025 (16.100 de lei), salariul minim stabilit pentru anul 2025 (5.500 de lei).

11. În anul 2016, *reclamantul* Nadejda OLARI și *pârâtul* ***** au încheiat căsătoria. Reclamanta a preluat numele de familie al soțului (....).

12. Conform actului de naștere nr. 1008 din 19 mai 2017, părțile au devenit părinții minorului *****, *născut* la ***** (f. d. 11).

13. În timpul căsătoriei [anul 2020], părțile au procurat *în credit* un apartament cu trei odăi, la un preț de 335.000 de lei aflat în *****(f. d. 24 – 26). Termenul de rambursare al sumei împrumutate este 28 noiembrie 2040 (f. d. 24). Plata lunară este de circa 2.300 de lei (f. d. 22 – 23).

14. Certificatul de divorț confirmă că părțile au desfăcut căsătoria la 5 decembrie 2024 la Serviciul Stare Civilă din UNGHENI (f. d. 10).

15. Reclamanta a explicat că soții au rămas să locuiască în același apartament, dar fiecare duce un mod de viața separat. Copilul se află la întreținerea reclamantei. Pe de o parte, pârâtul a precizat *în scris* că și-a onorat obligațiunile părintești față de fiu, inclusiv, timp de 8 ani, față de copii reclamantei din prima căsătorie (f. d. 20). Pe de altă parte, reclamanta a explicat că fostul soț și părinții ei au participat cu ajutor financiar pentru creșterea fiicelor și familiei lor.

16. În plus, pârâtul a afirmat este grav bolnav, deoarece este afectată coloana vertebrală. În legătură cu acest fapt, se deplasează cu greu și nu poate munci. În acest sens, pârâtul a prezentat un document medical [Buletinul de interpretare – rezonanță magnetică din 16 mai 2024] conform căruia date ***** (f. d. 28).

17. *Totodată,* pârâtul a menționat că achită lunar creditul luat pentru apartament (§ 13), fiind anexate ordinele de plată din 26 decembrie 2024 și 23 ianuarie 2025 (f. d. 22 – 23).

18. În timpul dezbaterilor judiciare, avocatul pârâtului a declarat că pârâtul se află în afara țării la muncă. La întrebarea judecătorului, avocatul a precizat că pârâtul se află de 12 zile la

tratament medical în Franța, având anterior un câștig salarial de 3 – 4.000 de EUR. Avocatul a susținut că clientul său rămâne pentru existență 150 – 200 de EUR. Acesta lucrează în domeniul construcțiilor.

19. În urma întrebărilor de clarificare, reclamanta a răspuns că are un salariu de 7.000 de lei. În ultima perioada, pârâtul trimitea lunar circa 2.000 de EUR la mână.

20. Banca de date statistice din Moldova a stabilit minimul de existență *semestrul I,* minori (7 – 17 ani), orașe mici, *anul 2024* în mărime de 3.222,9 de lei.

21. Conform Hotărârii Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2024, salariul mediu lunar prognozat pe economie 2025 a fost aprobat în mărime de 16.100 de lei.

22. Prin Hotărârea nr. 846 din 18 decembrie 2024, Guvernul a stabilit salariul minim pe țară pentru anul 2025 în mărime de 5.500 de lei lunar.

23. Pârâtul și-a dat acordul pentru stabilirea domiciliului copilului minor cu mama.

24. Pe baza celor arătate, reclamantul a solicitat să fie admise pretențiile lui (§ 3).

PRETENȚIILE RECLAMANTULUI.

Argumentele participanților la proces.

25. *În motivarea pretențiilor, reclamantul Nadejda OLARI* a susținut că se ocupă doar ea de educarea copilului minor. De asemenea, reclamanta îl întreține material, în tot ce ține de vestimentația și alimentația acestuia, cât și de școală. Dispune de posibilități și condiții de a-l educa, ceea ce confirmă posibilitatea de a stabili domiciliul cu ea.

Cu privire la încasarea pensiei de întreținere, reclamanta a arătat că pârâtul nu participă în modul convenit pentru întreținerea copilului comun. Nu cunoaște ce venituri are, deoarece nu este angajat oficial în câmpul muncii, dar lucrează periodic în afara țării.

În cadrul dezbaterilor judiciare, reclamanta a confirmat că a fost la muncă la pârât peste hotarele țării. În timpul unei activități, pârâtul a avut probleme la spate, dar s-a tratat în luna mai 2024. Nu există vreun document care să arate că el are hernie de disc și se află în imposibilitate să muncească.

Reclamanta a susținut că cheltuie pentru întreținerea copilului circa 5.000 de lei, ceea ce constă din lecții adăugătoare, alimentația și vestimentația. În momentul actual, pârâtul nu știe toate cheltuielile pe care le are reclamanta – cum ar fi – problemele stomatologice. Referitor la creditul ipotecar, reclamanta a indicat că a fost achitat și de către ea. Mai mult, o parte din banii împrumutați au fost plătiți din suma strânsă în urma muncii făcute împreună cu pârâtul în străinătate. Nu a fost de acord cu suma propusă de avocatul pârâtului de 2.000 de lei lunar.

26. *Prin referința depusă, pârâtul ****** a precizat că fiul lor este încă mic, ceea ce face posibil să fie stabilit domiciliul copilului cu mama.

Cu privire la încasarea pensiei de întreținere, pârâtul a sugerat că este grav bolnav și nu este angajat în câmpul muncii, inclusiv să afle într-o situație materială grea. Totuși, a întreținut permanent fiul și fiicele reclamantei în măsura posibilităților.

În pledoarii, avocatul Gheorghe CRUDU a precizat pârâtul se află în momentul de față în afara țării, se tratează și acolo. Pentru a pleca la tratament, este foarte costisitor, până la 9 – 10.000 de lei. În afara de asta, reclamanta susține de fiecare dată la poliție dacă pârâtul revine acasă din

străinătate. Boala a progresat și se află la tratament în străinătate. Reclamanta nu a prezentat dovezi suplimentare cu privire la cheltuielile pe care le are pentru întreținerea copilului.

27. *Autoritatea publică autoritatea tutelară teritoriale din mun. UNGHENI* a susținut pretenția reclamantei privind stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, având în vedere interesul superior al copilului (f. d. 34).

Caracterul raporturilor juridice și legislația aplicabilă speței.

28. În susținerea argumentelor, reclamanta s-a bazat pe Codul familiei.

29. Judecătorul nu vede motive de a se îndepărta de la articolele de mai sus. În acest context, vor fi aplicate, *în principiu*, următoarele dispoziții legale:

- art. 74 alin. (1) și (3) și art. 76 din Codul familiei (încasarea pensiei, venituri neregulate);
- art. 63 alin. (1), (3) din Codul familiei (domiciliul minorului (< 14 ani), acordul părinților);
- art. 98 alin. (2) și art. 99 alin. (1) din Codul familiei;

30. Conținutul lor va fi dezvoltat în motivarea hotărârii judecătorești.

31. Hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului se aplică direct la soluționarea cazului în acord cu *art. 2 alin. (1) și art. 12 alin. (1) din Codul de procedură civilă.*

Analiza juridică a judecătorului asupra argumentelor și probelor prezentate de părți.

32. Înainte de a ajunge la concluziile de mai jos, judecătorul a cercetat atent și nemijlocit probele prezentate de participanți. Fiecare probă a fost apreciată în funcție de *importanța* sa, de capacitatea de a răspunde direct la problemele dezbătute și de legătura sa cu celelalte dovezi (*vezi* art. 130 alin. (3), (4) din Codul de procedură civilă). Astfel, instanța de judecată s-a concentrat pe dovezile, argumentele juridice și afirmațiile părților care au fost *decisive* pentru soluționarea corectă și justă a cauzei (*vezi* art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă).

> N.B. *Trimiterile la dovezi sau argumente se vor face între paranteze rotunde, indicând paragraful corespunzător din hotărârea respectivă. De exemplu, paragraful 50 din hotărâre (§ 50) sau fila din dosarului cu nr. 50 (f. d. 50).*
>
> *Parantezele pătrate* ***[ ]*** *sunt folosite pentru a clarifica, completa sau înlocui un termen din text, astfel încât sensul să fie precis.*

33. Pentru a soluționa problemele ridicate de reclamant, instanța de judecată are sarcina de a răspunde la pretențiile formulate de reclamantă referitoare la: *(i)* determinarea domiciliului copilului minor *****; și *(ii)* încasarea pensiei de întreținere pentru minor.

34. *În ceea ce privește determinarea domiciliului copilului minor,* instanța de judecată observă trei situații diferite în cazul când părinții locuiesc separat. În primul caz, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se stabilește prin acordul părinților (*vezi* art. 63 alin. (1) din Codul familiei). În al doilea caz, copilul care are vârsta de 14 ani are dreptul să aleagă cu care dintre părinți va continua să locuiască, iar în caz de refuz domiciliul se stabilește prin acordul părinților (*vezi* art. 63 alin. (1^1) din Codul familie). În al treilea caz, judecătorul determină domiciliul copilului dacă lipsește acordul dintre părinți (*vezi* art. 63 alin. (2) din Cod).

35. La acest capitol, judecătorul reține existența primei situații de mai sus. Or pârâtul a fost de acord să fie stabilit domiciliul copilului minor cu reclamanta.

36. Pe de o parte, instanța observă că pârâtul a acceptat ca fiul lor comun să locuiască cu reclamanta. Pârâtul a dat de înțeles că locul actual de trai al copilului nu contravine intereselor lui personale și ale minorului. În acest context, pârâtul nu a formulat niciun argument potrivit căruia solicitarea reclamantei de mai sus contravine interesului superior al copilului.

37. Pe de altă parte, instanța de judecată notează că autoritatea tutelară teritorială din UNGHENI a constatat că reclamanta are condiții de trai bune pentru creșterea și educarea copilului. Prin urmare, a susținut stabilirea domiciliului copilului cu reclamanta (§ 27).

38. În mod corespunzător, acordul dat de pârât atât în referință, cât și prin avocatul său, nu arată niciun indiciu care ar leza drepturile și interesele copilului minor și unuia dintre părinți. Astfel, judecătorul acceptă acordul părților prezentat în timpul procesului judiciar.

39. Pe baza acordului dat de pârât, instanța de judecată hotărăște că domiciliul copilului minor, *****, se stabilește cu reclamantul Nadejda OLARI, iar pârâtul continuă să aibă drepturi și obligații egale față de copil.

40. Soluția de mai sus nu poate aduce atingere exercitării drepturilor părintești. Conform *art. 64 alin. (1) și (4) din Codul familiei*, reclamantul care locuiește împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul între minor și pârât, cu excepția cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lor fizică și psihică. La fel, pârâtul are dreptul de a primi informațiile ce se referă la copii lui de la toate instituțiile educative, curative, de asistență socială etc.

41. *În ceea ce privește plata pensiei de întreținere pentru copil,* judecătorul reține că părțile au avut opinii contradictorii privind mărimea pensiei de întreținere. Pârâtul nu a fost de acord cu mărimea propusă de 2.500 de lei, fiind disponibil să achite 1.600 de lei lunar.

42. Conform *art. 74 alin. (1) din Codul familiei*, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori. Totodată, părinții au obligații egale față de copii indiferent de faptul dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat (*vezi* art. 58 alin. (1) din Codul familiei).

43. *Egalitatea obligațiilor* se referă la faptul că atât reclamanta, cât și pârâtul, trebuie să asigure, în limitele stării materiale a fiecăruia, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

44. La acest capitol, instanța de judecată constată că reclamanta și pârâtul nu au încheiat un contract privind plata pensiei alimentare. Totodată, pârâtul nu a convins că suportul financiar are un caracter permanent și satisface nevoile copilului minor. Pe baza acestor motive, reclamanta este în drept să pornească o acțiune privind încasarea pensiei de întreținere chiar și în cazul când reclamantul plătește benevol (*vezi* art. art. 74 alin. (3) și art. 97 din Codul familiei).

45. Codul familiei prevede 2 tipuri de pensii de întreținere: (a) cotă – parte din salariu sau venituri; *sau* (b) sumă bănească fixă lunară. Pârâtul nu a menționat că are venituri financiare regulate. Mai mult, acesta se află în afara țării, ceea ce complică verificarea mărimii veniturilor sale de către reclamantă sau executorul judecătoresc. Pentru a oferi o protecție efectivă copilului, reclamanta este îndreptățită să solicite în continuare o pensie de întreținere sub formă de sumă bănească fixă, conform *art. 76 din Codul familiei* în redacția de mai jos:

> (1) În cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori (...), ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea

pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75

(2) *Cuantumul sumei băneşti fixe* încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

45. Mărimea pensiei este reglementată inclusiv de *art. 27 alin. (2) din Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului nr. 52 din 20 noiembrie 1989*, care prevede că

(2) Părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, *în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare*, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

46. Spre deosebire de pensia sub formă de cotă – parte din salariu, legislatorul nu a stabilit o formulă matematică clară pentru calcularea pensiei sub formă fixă. Totuși, dispozițiile legale de mai sus cuprind mai mulți factori pentru determinarea acesteia.

47. Astfel, micșorarea sau acceptarea sumei băneşti cerute de reclamant poate varia în funcție de *(i)* nevoile reale și necesare pentru dezvoltarea copilului, păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului; *(ii)* starea materială și familială a fiecărui părinte; și *(iii)* alte împrejurări importante.

48. *În ceea ce privește criteriul (i)*, instanța de judecată subliniază că fiecare părinte trebuie să acorde bunăstare copilului său. Pentru a face acest lucru, fiecare parte trebuie să aducă probe care să arate cheltuielile medii necesare pentru întreținerea și dezvoltarea copilului.

49. Reclamanta susține că nevoile lunare ale copilului sunt de 5.000 de lei, iar anterior, pârâtul contribuia cu 2.000 de EUR pe lună. Pârâtul, prin avocatul său, contestă această afirmație, deoarece nu au fost prezentate dovezi.

50. *Orice proces judiciar se bazează pe probe.* Prezenta cauză civilă nu face excepție: cel care afirmă un fapt trebuie să-l dovedească (art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă).

51. Fiecare parte a avut ocazia să-și prezinte poziția. În acest caz, nici reclamantul, nici pârâtul nu au prezentat dovezi suficiente pentru a-și susține *credibilitatea* explicațiilor în ceea ce privește nevoile lunare ale copilului, fie 5.000 de lei, fie 1.600 de lei (§ 41). *Lipsa probelor* a făcut dificilă stabilirea situației de fapt. Chiar și așa, judecătorul are obligația legală de a determina mărimea pensiei conform *art. 76 alin. (2) din Codul familiei.*

52. În asemenea condiție, punctul de pornire se va concentra pe minimul de existență. Potrivit *art. 5 alin. (6) al Legii nr. 152 din 5 iulie 2022*, faptele referitoare la minimul de existență sunt prezumate a fi stabilite și nu necesită dovadă suplimentară până la proba contrară (*vezi* art. 123 alin. (4) din Codul de procedură civilă).

53. Conform datelor statistice, minimul de existență *semestrul I,* minori (7 – 17 ani), orașe mici, *anul 2024* reprezintă 3.222,9 de lei (§ 20).

54. Pe de o parte, reclamanta nu a prezentat un calcul concret care să demonstreze că *minimul de existență stabilit de BNS este insuficient* pentru nevoile copilului. În orice caz, suma indicată [5.000] de reclamantă nu diferă considerabil de minimul de mai sus. Pe de altă parte, instanța nu a putut stabili nivelul de trai al copilului înainte de divorț, deoarece părțile nu au

comunicat ce sume erau folosite lunar pentru nevoile materiale ale copilului. Or reclamanta a afirmat în general că pârâtul trimitea lunar câte 2.000 de EUR pentru familie.

55. Într-o variantă ideală, *fiecare părinte* ar trebui să contribuie *egal* cu o sumă cuprinsă între *1.611 de lei* pentru asigurarea necesităților copilului. Totuși, contribuția fiecărui părinte poate fi majorată sau menținută în funcție de factorii (ii) și (iii), care mai exact înseamnă îngrijirea zilnică practică oferită de fiecare părinte, de capacitatea reală de plată a acestuia ori de alte circumstanțe concrete ale cauzei (§ 47).

56. *În ceea ce privește criteriul (ii)*, judecătorul a analizat situația fiecărui părinte.

57. În cazul reclamantei, instanța de judecată reține următoarele:

a) reclamanta a declarat că realizează un venit lunar de 7.000 de lei, ceea ce ar presupune că aproximativ 25% din această sumă, respectiv 1.750 de lei, este îndreptată către acoperirea nevoilor copilului. Totuși, se constată că această sumă nu acoperă minimul de existență menționat anterior (§ 52);

b) întreaga responsabilitate zilnică privind îngrijirea copilului revine exclusiv reclamantei, ceea ce implică o serie de cheltuieli financiare, adesea imprevizibile și care necesită soluționare imediată. Spre deosebire de aceasta, pârâtul este scutit de asemenea obligații și trebuie să contribuie doar prin plata unei pensii de întreținere lunare, într-un cuantum fix, indiferent de circumstanțe. Mai mult, acesta este plecat peste hotarele țării, ceea ce-i limitează capacitatea de a oferi un ajutor real și adecvat reclamantei.

49. Având în vedere cele menționate, *ar fi corect* ca pârâtul să aibă o sarcină financiară mai ridicată decât minimul de 1.611 de lei (§ 54) *ori* 1.750 de lei (§ 56).

50. În continuare, instanța de judecată consideră că pârâtul se eschivează de la prezentarea dovezilor privind veniturile sale reale, ceea ce indică o intenție evidentă de a evita executarea obligației de întreținere față de copil. În special, se constată că:

a) Pârâtul nu a prezentat dovezi clare privind veniturile sale. Avocatul său a precizat că pârâtul se află de 12 zile la tratament medical în Franța, având anterior un venit de 3 – 4.000 de EUR. Avocatul a susținut că clientul are mai multe cheltuieli, inclusiv achitarea creditului pentru imobil, rămânând pentru existență cu 150 – 200 de EUR. Totuși, informațiile oferite de avocat *nu au fost susținute* de nicio probă. Dimpotrivă, reclamanta l-a contrazis pe avocat, menționând că veniturile pârâtului se ridicau înainte la circa 2.000 de EUR.

Astfel, instanța este în drept să-și întemeieze concluziile pe explicațiile date de reclamantă dacă pârâtul obligat să dovedească afirmațiile sale deține, dar nu prezintă în judecată, probele necesare (*vezi* art. 131 alin. (3) din Codul de procedură civilă). Este adevărat că reclamanta nu deține informații actualizate despre veniturile pârâtului. Totuși, situația financiară a acestuia va fi apreciată pe baza datelor disponibile pentru a proteja interesul superior al copilului.

b) Documentul medical din 16 mai 2024 (§ 16) nu oferă date *actuale și relevante* despre starea de sănătate a pârâtului, astfel încât instanța să poată aprecia un impact real și direct asupra capacității sale de muncă. În materie de sănătate, o boală gravă sau o incapacitate de muncă necesită prezentarea unor *dovezi medicale concrete, detaliate și recente*, care să confirme cele susținute. De altfel, avocatul nu a asigurat prezența unui specialist care să interpreteze documentul medical. O simplă afirmație privind o boală gravă *nu poate*

justifica reducerea obligației de întreținere. Or reclamanta a confirmat că pârâtul a avut probleme de sănătate, dar le-a rezolvat în anul 2024 și a continuat să muncească în străinătate.

c) Pârâtul este un bărbat în vârsta aptă de muncă și a făcut alegerea să plece la muncă peste hotare. Este un fapt notoriu, care nu necesită dovadă, că pârâtul *suportă cheltuieli* pentru satisfacerea nevoilor de bază, și anume pentru coșul alimentar, procurarea mărfurilor industriale, plata serviciilor prestate populației, chiria și alte cheltuieli. Pe de altă parte, acesta nu a dovedit că sănătatea îi limitează *grav* activitatea în domeniul său. În aceste condiții, există motive serioase de a concluziona că acesta obține venituri din activitatea desfășurată în afara țării.

d) De asemenea, alegerea sa de a nu găsi un loc de muncă adecvat sau refuzul de a-și valorifica capacitatea de a obține venituri *nu poate fi pusă* în sarcina copilului și *nici nu trebuie* să afecteze nivelul său de trai

e) Pârâtul nu a oferit comentarii *speciale* cu privire la situația familiala personală.

51. Totodată, judecătorul amintește că legislația de familie nu are o formulă exactă pentru calcularea pensiei în mărime fixă. În cazul inexistenței normei de drept, instanța de judecată este în drept să aplice norma de drept care reglementează raporturi similare (analogia legii) (*vezi* art. 12 alin. (3) din Codul de procedură civilă).

52. Din această perspectivă, instanța de judecată subliniază că restanța la pensia de întreținere sub forma cotei – părți din salariu se determină în funcție de salariul mediu pe țară dacă debitorul nu a prezentat actele ce confirmă salariu și/sau alte venituri ale sale (*vezi* art. 104 alin. (5) din Codul familiei). În plus, Curtea Constituțională a constatat că această metodă de calcul nu încalcă dreptul de proprietate al pârâtului, garantat de *art. 46 din Constituția Republicii Moldova* (vezi decizia nr. 84 din 30 iunie 2022, para. 26 – 28).

53. Astfel, judecătorul va aplica aceeași metodă prin analogia legii, cât timp pârâtul a refuzat să ofere informații probate în privința veniturilor sale. Ținând cont că pârâtul lucrează în afara țării, se va lua în calcul salariul mediu lunar brut pe economie *pe toată țară,* prognozat pentru anul 2025, în mărime de 16.100 de lei (§ 21). Pe de o parte, această sumă este echivalentul a circa 820 de EUR, fiind la limita unui salariu minim în statele europene. Pe de altă parte, pârâtul nu a cerut aplicarea salariul mediu realizat la data judecării cauzei. *Rezultă că maximul teoretic* al mărimii pensiei ar fi 4.025 de lei (16.100 de lei / 4). Într-un scenariu ideal, pârâtul ar fi responsabil să plătească aproximativ suma indicată.

54. Circumstanțele de mai sus dovedesc capacitatea pârâtului de plăti o pensia mai mare decât minimul de 1.611 de lei, iar suma poate ajunge până la 4.025 de lei.

55. *În ceea ce privește criteriul (iii)*, judecătorul subliniază că reclamantul și pârâtul nu au prezentat împrejurări speciale, care ar fi importante pentru soluționarea cauzei.

56. Din evaluarea factorilor de mai sus, judecătorul consideră că reclamanta și pârâtul *nu pot avea obligații financiare egale față de copilul lor*. În acest context, suma solicitată de reclamantă *se justifică* în mod obiectiv. Prin urmare, instanța apreciază ca fiind rezonabilă stabilirea pensiei de întreținere în cuantum de 2.500 lei. Această soluție finală [2.500 + 1.750] va păstra pe cât e posibil nivelul minim material al copilului, inclusiv se încadrează *în limita* posibilităților și mijloacelor financiare ale ambelor părinți.

57. Pensia de întreținere se va încasa de la data adresării în instanța judecătorească până la atingerea majoratului copilului (*vezi* art. 98 alin. (2) din Codul familiei).

CONCLUZIA.

58. Având în vedere cele reținute mai sus, instanța judecătorească a constatat că pârâtul a fost de acord să fie stabilit domiciliul copilului comun cu reclamanta. În același timp, s-a determinat că pensia de întreținere va fi plătită în mărime fixă, deoarece pârâtul nu a prezentat dovezi clare privind veniturile sale de peste hotarele țării. Așadar, s-a considerat că mărimea acesteia de 2.500 de lei corespunde cu scopul legitim pe care îl urmărește, fără a prejudicia într-un mod grav interesele părților și nivelul de asigurare materială anterior al copilului.

59. În consecință, instanța de judecată ajunge la concluzia *de a admite pretențiile* reclamantei formulate în acțiunea civilă (§ 3).

REPARTIZAREA CHELTUIELILOR JUDICIARE.

46. Judecătorul amintește că reclamantul a pierdut procesul judiciar. Totuși, reclamanta nu a solicitat restituirea cheltuielilor de judecată pe care le-a suportat în procesul judiciar. Drept urmare, judecătorul *ia act* de acest fapt și *nu acordă* nicio sumă cu acest titlu reclamantei.

În ceea ce privește compensarea cheltuielilor suportate de instanța de judecată.

47. Instanța de judecată reține că reclamantul a fost scutit de la plata taxei de stat. Din acest motiv, cheltuielile respective trebuie încasate de la pârât dacă nu este scutit și el de la plata lor, potrivit *art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă*.

48. În conformitate cu *art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă*, valoarea acțiunii se determină: (c) din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere.

49. La acest capitol, instanța de judecată constată că pârâtul nu a indicat niciun temei pentru a fi scutit de la plata taxei de stat. Suma totală a obligațiilor pe un an al pârâtului constituie 30.000 de lei (2.500 de lei x 12 luni).

50. Astfel, instanța de judecată hotărăște că pârâtul este obligat să plătească în bugetul de stat suma bănească în mărime de 1.249,96 de lei**,** pentru taxa de stat calculată din suma totală a pensiei de întreținere pentru un an potrivit formulei stabilite în Legea nr. 213/2023.

MODALITATEA DE EXECUTARE A HOTĂRÂRII JUDECĂTOREȘTI.

51. În conformitate cu *art. 256 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă*, urmează a fi executate imediat hotărârea judecătorească prin care pârâtul este obligat la plata pensiei de întreținere.

52. Pe această cale, instanța subliniază că pârâtul este obligat să plătească *imediat* pensia de întreținere pentru minor și pentru fostul soț imediat, începând cu 27 martie 2025. În caz de refuz de executare al actului judecătoresc, reclamantul are dreptul de a pune imediat prezenta hotărâre judecătorească în executare fără a aștepta rămânerea definitivă a acesteia.

53. Prin hotărârea nr. 23 din 15 octombrie 2024, Curtea Constituțională a declarat neconstituțională omisiunea legislativă dedusă din art. 108 din Codul familiei de a reglementa un mecanism de indexare a pensiei de întreținere a copilului minor stabilită în sumă fixă.

54. Pentru a evita o denegare a dreptății, Curtea Constituțională a considerat că trebuie să stabilească o soluție provizorie (§ 70; para. 69). Astfel, pensia stabilită în prezenta hotărâre va fi indexată *anual* de reclamant sau, după caz, executorul judecătoresc, conform coeficientului de

indexare stabilit prin hotărâre de Guvern, în baza art. 13 alin. (2) din Legea nr. 156/1998, până la reglementarea mecanismului de Parlament prin art. 108 din Codul familiei.

DISPOZITIVUL

Pentru aceste motive, *în numele LEGII*,
instanța de judecată

1. *Admite integral* acțiunea civilă intentată de ***reclamantul*** **Nadejda OLARI** ***** împotriva ***pârâtului*** ********* (*****
2. *Hotărăște că* domiciliul ***copilului minor*** ********* *(a. n. – *****; IDNP – *****)* se stabilește la *reclamantă* Nadejda OLARI, conform acordului expres dat de pârât, care își păstrează drepturile și obligațiile egale față de copil.
3. *Hotărăște că pârâtul* ***** este obligat să plătească, în fiecare lună, pensia de întreținere într-o sumă bănească fixă în mărime de **2.500 (două mii cinci sute) de lei**, în folosul copilului minor, ********* *(a. n. – *****; IDNP – *****)*, prin intermediul *reclamantului* Nadejda OLARI, începând cu 3 ianuarie 2025 până la atingerea majoratului acestuia, care va fi indexată *anual* de reclamant sau, după caz, executorul judecătoresc, conform coeficientului de indexare stabilit prin hotărâre de Guvern, în baza art. 13 alin. (2) din Legea nr. 156/1998, până la reglementarea mecanismului de Parlament prin art. 108 din Codul familiei.
4. *Ia act* că reclamantul nu a cerut să-i fie restituite cheltuielile de judecată din contul pârâtului.
5. *Hotărăște că* pârâtul ***** este obligat să plătească în bugetul de stat suma bănească în mărime de **1.249,96 de lei (una mie două sute patruzeci și nouă de lei și 96 de bani),** pentru taxa de stat calculată din suma totală a pensiei de întreținere pentru un an potrivit formulei stabilite în Legea nr. 213/2023.
6. Pârâtul ***** *este obligat* să execute hotărârea judecătorească, în partea ce ține de încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, începând cu data pronunțării acesteia.
7. Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel NORD în termen de 30 de zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.
8. Hotărârea va deveni definitivă în condițiile art. 254 din Codul de procedură civilă.
9. Hotărârea judecătorească *va fi expediată* la organul de stare civilă din raza teritorială în termen de 3 (trei) zile de la rămânerea definitivă *pentru înregistrarea divorțului*.

Hotărârea judecătorească integrală este pusă la dispoziția participanților la proces, prin remiterea acesteia la domiciliul/sediul lor cunoscut de către instanța judecătorească și prin plasarea pe pagina web – „https://jun.instante.justice.md/”, în ordinea prevăzută de legea procedural civilă.

Constantin CHILIAN
judecător _____